

შეფასებისასთან დაკავშირებული შფოთვა, როგორც სტუდენტური ადაპტაციის სირთულე: ემპირიული კვლევა პირველკურსელთა შორის სტრუქტურული განტოლების საშუალებით

განათლების კვლევებისა და ადმინისტრირების სამაგისტრო პროგრამის
სტუდენტი - ნინო ზედგინიძე

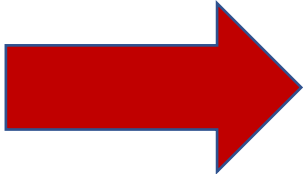
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - პროფესორი დავით სიხარულიძე

24.01.2026

განსახილველი საკითხები

საკითხის აქტუალობა და მნიშვნელობა

ლიტერატურის მიმოხილვა

კვლევის კონცეპტუალური ჩარჩო

კვლევის მიზანი და ამოცანები

კვლევის მეთოდოლოგია

ბიბლიოგრაფია

ლიტერატურის მიმოხილვა

- (Sotardi & Brogt, 2016). Sotardi&Dutton-ის (2022) თვისებრივმა კვლევამ გამოავლინა ხუთი ძირითადი ფაქტორი: საკუთარ შესაძლებლობებში ეჭვი, დროის მართვის პრობლემები, გარე ზეწოლა, გაურკვეველი აკადემიური სტანდარტები და კონკრეტული შეფასების ტიპების მიმართ შიში.
- Von der Embse et al. (2018) მეტა-ანალიზმა დაადასტურა კავშირი დაბალ აკადემიურ მოსწრებასთან, შემცირებულ მოტივაციასა და გაზრდილ ფსიქოლოგიურ დისტრესთან.
- Raufelder& Ringeisen (2016) -ის კვლევამ აღმოაჩინა, რომ დაბალი აკადემიური თვითეფექტურობა ასოცირებულია მაღალ შეფასების შფოთვისასთან პირველკურსელებში. დროის მართვის დეფიციტი ასოცირებულია გაზრდილ სტრესთან.
- აკადემიური სტანდარტების სიცხადე კრიტიკულია შფოთვის შემცირებისთვის. როდესაც სტუდენტებს არ აქვთ ნათელი წარმოდგენა "კარგი" ნამუშევრის შესახებ, ეს ზრდის გაურკვევლობასა და შფოტვას (Harland et al., 2015). Boud (2013) მაშინ, როცა ეფექტური შეფასების სისტემა უნდა უზრუნველყოფდეს ნათელ კრიტერიუმებსა და უკავშირს სწავლის პროცესის გასაუმჯობესებლად.

Sotardi და Dutton-ის (2022) თვისებრივმა კვლევამ გამოავლინა ხუთი ძირითადი ფაქტორი, რომლებიც განაპირობებს პირველკურსელთა შეფასების შფოთვის: საკუთარ შესაძლებლობებში ეჭვი, დროის მართვის პრობლემები, გარე ზეწოლა, გაურკვეველი აკადემიური სტანდარტები და კონკრეტული შეფასების ტიპების მიმართ შიში.

დროის მართვა წარმოადგენს კრიტიკულ უნარს უმაღლეს განათლებაში, და მისი დეფიციტი ხშირად ასოცირებულია გაზრდილ სტრესთან და შფოთვისთან. **Brackney და Karabenick (1995)**

კონკრეტული შეფასების ტიპების მიმართ შიში ასევე კარგად დოკუმენტირებული ფენომენია. **Kuhlemeier, Bergh და Rijlaarsdam (2002)** აღმოაჩინეს ინდივიდუალური ვარიაციები შფოთვის დონეში სხვადასხვა ტიპის შეფასებების მიმართ.

აკადემიური თვითეფექტურობა, რომელიც განისაზღვრება როგორც ინდივიდის რწმენა საკუთარი შესაძლებლობების შესახებ კონკრეტული ამოცანების შესასრულებლად, წარმოადგენს მნიშვნელოვან ფაქტორს შეფასების შფოთვის განვითარებაში (**Bandura, 1997**). **Raufelder და Ringeisen (2016)**

აკადემიური სტანდარტების სიცხადე და გამჭვირვალობა კრიტიკულია სტუდენტების შფოთვის შემცირებისთვის. როდესაც სტუდენტებს არ აქვთ ნათელი წარმოდგენა იმაზე, თუ რა ითვლება "კარგ" ნამუშევრად, ეს ზრდის გაურკვევლობას და შესაბამისად შფოთვის (**Harland et al., 2015**). **Boud (2013)**

გარე ზეწოლა, რომელიც მოიცავს ოჯახის, თანატოლებისა და საზოგადოების მოლოდინებს, ასევე მნიშვნელოვან როლს თამაშობს შეფასების შფოთვის განვითარებაში. **Meyer და კოლეგები (2007)** აღნიშნავენ, რომ უმაღლესი განათლების ინსტიტუციური სტრუქტურა ახდენს არაპირდაპირ სოციალიზაციურ ზემოქმედებას სტუდენტებზე, რაც ქმნის დამატებით წნეხს აკადემიური წარმატების მისაღწევად.

ლიტერატურის მიმოხილვის შემდეგ ჩამოყალიბდა 7 ჰიპოთეზა

H1 - მაღალი
თვითეფექტურობა
ამცირებს
შფოთვას, ხოლო
დაბალი - ზრდის.

H2 - დროის
არაეფექტურად
მართვა ზრდის
სტრესს და
შფოთვას.

H3 - ოჯახის,
მეგობრების და
საზოგადოების
მოლოდინები
ზრდის შფოთვის
დონეს.

H4 - აკადემიური
სტანდარტების
გაურკვევლობა
ზრდის შფოთვის
დონეს

H5 - კონკრეტული
შეფასების ფორმების
მიმართ შიში ზრდის
შეფასების შფოთვას.

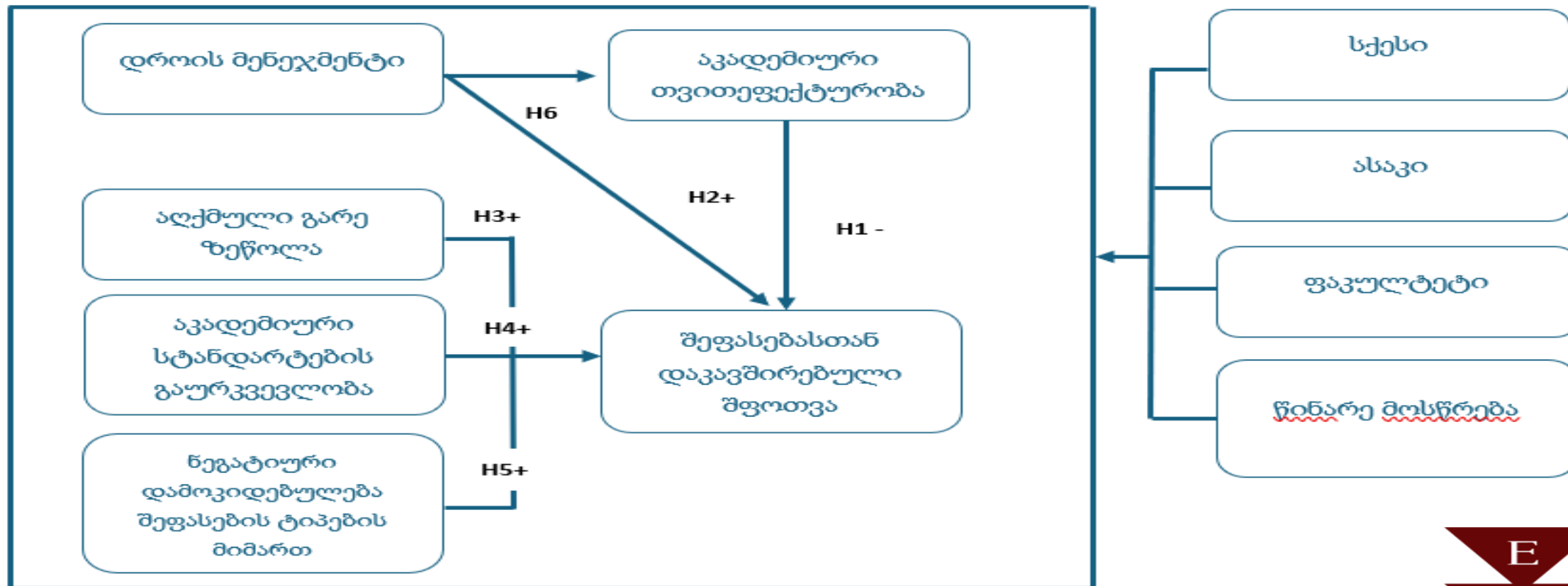
H6 - სტუდენტები,
რომლებსაც აქვთ
დროის მართვის
პრობლემები, კარგავენ
რწმენას საკუთარ
შესაძლებლობებში, რაც
თავის მხრივ ზრდის
შეფასების შფოთვას.

H7 - როდესაც სტანდარტები
გაურკვეველია, გარე ზეწოლის
ნეგატიური ეფექტი შეფასების
შფოთვაზე უფრო ძლიერია.

ლიტერატურის ანალიზის საფუძველზე შეიქმნა კვლევის კონცეპტუალური ჩარჩო

დამოუკიდებელი, დამოკიდებული, მოდერატორი და მედიაციური ცვლადები

მაკონტროლებელი ცვლადები

კვლევის მიზანი და ამოცანები

წინამდებარე კვლევის მიზანია Sotardi და Dutton-ის (2022) მიერ იდენტიფიცირებული ფაქტორების რაოდენობრივი ტესტირება სტრუქტურული განტოლებების მოდელირების გამოყენებით. კვლევა ცდილობს დაადგინოს, თუ როგორ ახდენს თითოეული ფაქტორი გავლენას შეფასების შფოთვაზე და როგორია მათი ურთიერთქმედება პირველკურსელთა პოპულაციაში. ეს ცოდნა კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ეფექტური ინტერვენციების შემუშავებისთვის, რომლებიც ხელს შეუწყობს სტუდენტების აკადემიურ წარმატებას და ფსიქოლოგიურ კეთილდღეობას.

შეფასების შფოთვის ფაქტორების რაოდენობრივი ვალიდაცია

თითოეული ფაქტორის პირდაპირი გავლენის დადგენა

მედიაციური მექანიზმის იდენტიფიცირება

მოდერაციული მექანიზმის ანალიზი

პრაქტიკული რეკომენდაციების შემუშავება

E

E

U

კვლევის დიზაინი

რაოდენობრივი
კვლევა

კორელაციული და
მოდელირებაზე
დაფუძნებული
დიზაინი

Cross-sectional
მონაცემები

სტრუქტურული
განტოლებების
მოდელირება (SEM

კვლევის მეთოდოლოგია

მონაწილეები:
პირველკურსელი
სტუდენტები

შერჩევა:
სტრატეგიული
შემთხვევითი

შერჩევის მოცულობა:
რეკომენდებული N =
541

ეთიკური ნებართვა
და ინფორმირებული
თანხმობა

კვლევის პრაქტიკული მნიშვნელობა

შეფასების სისტემების
გაუმჯობესება

სტუდენტთა მზარდაჭერის
პროგრამების განვითარება

მიზანმიმართული
ინტერვენციების დაგეგმვა

ბიბლიოგრაფია

- ბიბლიოგრაფია Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. W.H. Freeman and Company. Boud, D. (2013). Enhancing learning through self-assessment. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315041520> Brackney, B. E., & Karabenick, S. A. (1995). Psychopathology and academic performance: The role of motivation and learning strategies. *Journal of Counseling Psychology*, 42(4), 456-465. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.42.4.456> Chemers, M. M., Hu, L. T., & Garcia, B. F. (2001). Academic self-efficacy and first year college student performance and adjustment. *Journal of Educational Psychology*, 93(1), 55-64. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.93.1.55> Cohen, M., Ben-Zur, H., & Rosenfeld, M. J. (2008). Sense of coherence, coping strategies, and test anxiety as predictors of test performance among college students. *International Journal of Stress Management*, 15(3), 289-303. <https://doi.org/10.1037/1072-5245.15.3.289> Daly, J. A., & Miller, M. D. (1975). The empirical development of an instrument to measure writing apprehension. *Research in the Teaching of English*, 9(3), 242-249. Gibbs, G., & Simpson, C. (2005). Conditions under which assessment supports students' learning. *Learning and Teaching in Higher Education*. Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate data analysis* (8th ed.). Cengage Learning. Harland, T., McLean, A., Wass, R., Miller, E., & Sim, K. N. (2015). An assessment arms race and its fallout: High-stakes grading and the case for slow scholarship. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 40(4), 528-541. <https://doi.org/10.1080/02602938.2014.931927> Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118> Kuhlemeier, H., Bergh, H., & Rijlaarsdam, G. (2002). The dimensionality of speaking and writing: A multilevel factor analysis of situational, task and school effects. *British Journal of Educational Psychology*, 72(4), 467-482. <https://doi.org/10.1348/00070990260377479> Macan, T. H., Shahani, C., Dipboye, R. L., & Phillips, A. P. (1990). College students' time management: Correlations with academic performance and stress. *Journal of Educational Psychology*, 82(4), 760-768. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.82.4.760> Meyer, J. W., Ramirez, F. O., Frank, D. J., & Schofer, E. (2007). Higher education as an institution. In P. J. Gumport (Ed.), *Sociology of higher education: Contributions and their contexts* (pp. 187-221). Johns Hopkins University Press. Preacher, K. J., & Hayes, A. F. (2008). Asymptotic and resampling strategies for assessing and comparing indirect effects in multiple mediator models. *Behavior Research Methods*, 40(3), 879-891. <https://doi.org/10.3758/BRM.40.3.879> Raufelder, D., & Ringeisen, T. (2016). Self-perceived competence and test anxiety. *Journal of Individual Differences*, 37(3), 159-167. <https://doi.org/10.1027/1614-0001/a000202> Sotardi, V. A. (2018). Trait and state anxiety across academic evaluative contexts: Development and validation of the MTEA-12 and MSEA 12 scales. *Anxiety, Stress, and Coping*, 31(3), 348-363. <https://doi.org/10.1080/10615806.2017.1421948> Sotardi, V. A., & Brogt, E. (2016). Common student problems with assessment during the transition to university: Support staff perspectives, insights, and recommendations. Ako Aotearoa National Centre for Tertiary Teaching. <https://ako.ac.nz/knowledge-centre> Sotardi, V., & Dutton, H. (2022). First-year university students' authentic experiences with evaluation anxiety and their attitudes toward assessment. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 47(8), 1317-1329. <https://doi.org/10.1080/02602938.2022.2059445> von der Embse, N., Jester, D., Roy, D., & Post, J. (2018). Test anxiety effects, predictors, and correlates: A 30-year meta-analytic review. *Journal of Affective Disorders*, 227, 483-493. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.11.048>

მადლობა
ყურადღებებისთვის!